

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg forstod ikke helt sammenhængen i det, fru Aase Madsen sagde med på den ene side at være imod, at man fastsætter et mindstemål for, hvad der skal ydes hjemmehjælp til, hvilke praktiske funktioner man skal have hjælp til, og på den anden side at fru Aase Madsen så bagefter sagde, at Dansk Folkeparti er meget bekymret for, at der muligvis bliver skåret ned på den praktiske hjælp.

Vi mener netop, at det er meget vigtigt at fastlægge, at man også skal have den praktiske hjælp, og at man skal have den på en måde, så man kan opretholde så mange funktioner som muligt selv. Det vil sige, at der også skal være tid til, at hjemmehjælperen f.eks. kan vaske op og lave mad sammen med den ældre, i stedet for at hjemmehjælperen gør det for den ældre, også selv om det måtte tage længere tid for hjemmehjælperen, således at den ældre kan holde sig i gang længst muligt.

Kl. 17.10

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Ja, det er jo det, der hedder hjemmehjælp i gammeldags forstand, og det er vi da hundrede procent enige i. Så er det bare spændende, hvor vi kan finde pengene til det, og dem vil vi så forsøge at finde i samarbejde med regeringen.

Første næstformand (Svend Auken):

Der er egentlig kun to korte bemærkninger.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Bare ganske kort. Hvis ikke statsministeren kan finde pengene, skal vi gerne hjælpe med at finde pengene hos dem, der har allerflest penge i dette samfund: de multinationale selskaber og herunder fra Nordsøolien.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør ind-

sigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 5:

Forslag til folketingsbeslutning om automatisk udbetaling af efterlevelseshjælp samt stop for tilbagebetaling af forudbetalt pension til afdøde.

Af Line Barfod (EL) og Pernille Rosenkrantz-Theil (EL). (Fremsat 6/12 2001).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Henriette Kjær):

Enhedslisten har fremsat et forslag til folketingsbeslutning, som vedrører reglerne om efterlevelseshjælp og reglerne om ophør af tilbagebetaling af pension ved dødsfald. Forslaget indebærer, at udbetalingen af efterlevelseshjælp skal ske automatisk uden ansøgningsskema, og at forudbetalt pension ikke kræves tilbagebetalt af en efterlevende ægtefælle eller samlever. Efterlevelseshjælpen kan i dag udbetales til den efterlevende efter en afdød ægtefælle eller samlever. Muligheden for at modtage efterlevelseshjælp blev indført i forbindelse med finanslovaftalen for 2000, og den erstattede muligheden for at modtage efterlevelseshjælp.

Mens efterlevelseshjælpen kun kunne udbetales til efterlevende efter afdøde pensionister, kan efterlevelseshjælp i princippet udbetales til alle efterlevende personer afhængig af indkomst og formueforhold. Udbetaling af efterlevelseshjælp kan efter de gældende regler kun ske efter ansøgning fra den efterlevende. Dette hænger sammen med, at hjælpen bl.a. beregnes på baggrund af den efterlevendes formueforhold, som kommunen ikke har kendskab til i forvejen.

Regeringen er meget opmærksom på, at det for en efterlevende, der i forvejen er i en ulykkelig og måske uoverskuelig situation, kan opleves som en urimelig ekstrabelastning at skulle indsamle en lang række oplysninger til en ansøgning om efterlevelseshjælp. Det er derfor rege-

ringens klare opfattelse, at reglerne skal laves om.

Den anden del af det fremsatte forslag til folketingsbeslutning vedrører reglerne om ophør af pensionsudbetaling ved dødsfald. Reglerne indebærer, at ægtefællen eller den samlevende til en afdød pensionist kan blive mødt med et tilbagebetalingskrav, hvis den afdøde modtog forudbetalt pension. Regeringen kender og har tidligere selv fremført kritik af den måde, hvorpå reglerne om ophør af pensionsudbetaling ved dødsfald er udformet i dag. Det var derfor også en del af Det Konservative Folkepartis oplæg til finanslovforhandlinger for år 2002 at få ændret disse regler.

Det er således regeringens opfattelse, at der hurtigst muligt skal findes en løsning på problemerne. Regeringen vil derfor opfordre partierne til at medvirke til en løsning af problemerne i forbindelse med drøftelserne om finansloven for det kommende år, for løses skal de.

På den baggrund kan regeringen derfor ikke støtte det fremsatte forslag til folketingsbeslutning.

Flemming Oppfeldt (V):

Venstre vil gerne medvirke til at befri ægtefæller og samlevende for at tilbagebetale allerede udbetalt pension ved dødsfald. Det er helt urimeligt, at ældre pårørende oven i et ofte langt, tragisk sygdomsforløb udsættes for at blive stresset af et nidkært system, som vil opkræve et hvilket som helst mindre beløb, der måtte være udbetalt forud.

Det gør man altså i en situation, hvor hverdagen er brudt sammen, og hvor ens kære er død. Den ordning er alt for smålig, og det klæder ikke Folketinget, hvis vi ikke kan finde en løsning på det her spørgsmål.

Kl. 17.15

Efter min mening og efter Venstres opfattelse er det ikke en god forvaltning, når det første, man spørger om, når nogen dør, er: Hvordan kan man kradsø nogle penge ind? God forvaltning er at spørge: Hvad kan vi gøre for at hjælpe?

Venstre finder opgaven så vigtig, at vi forudsætter opgaven løst allerede ved finansloven for det kommende år. Forslaget skal drøftes bl.a. i den kreds af partier, som var med til at indføre den nuværende mangelfulde ordning, og det vil bl.a. også sige Socialdemokratiet.

Finansieringen skal med andre ord på plads. Venstre forestiller sig ikke, at Enhedslisten kan

levere den finansiering, uanset hvor mange multinationale selskaber man kan bruge ved hvert forslag, man kommer med fra Enhedslistens side. Med andre ord: Venstre vil forbedre ordningen for de efterladte. Det vil vi gøre i forbindelse med finanslovforhandlingerne. Derfor stemmer vi for en sådan løsning og ikke for Enhedslistens beslutningsforslag.

Når det drejer sig om den automatiske udbetaling af efterlevelseshjælp, er Venstre positiv over for forslaget, det er ministrene også, det har vi lige hørt, og vi ser frem til, at der på dette område også sker en regelsanering, således at der afregnes med pensionisterne, uden at de pårørende skal igennem lange forløb med udfyldelse af ansøgningsskemaer og angivelse af de oplysninger, som pensionisterne for længst har opgivet til det offentlige igennem et langt liv under det offentliges kontrol.

Regeringen har netop fremlagt et meget flot program for de ældre om mere valgfrihed for de ældre, mindre formynderi, mere menneske, mindre stat, og det bør også gælde på det her område.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Det er dog ganske utroligt. Det er dog ganske ufattelig utroligt, hvad et politisk parti kan slippe af sted med, hvis den offentlige debat ikke bare er lidt opmærksom på det.

Derfor bare til historieskrivningen: Det her forslag, som af Venstres ordfører kaldes helt urimeligt – jeg er fuldstændig enig; som kaldes nidkært – jeg er fuldstændig enig; som kaldes ufølsomt over for mennesker i en bestemt situation – jeg er fuldstændig enig, hvordan er det forslag kommet til verden?

Det er kommet til verden af den enkle grund, at da politiforliget skulle forhandles i forbindelse med finansloven, var Venstres betingelse for at være med til at finde pengene, at man lavede det her. Derfor er det Venstre, der har ansvaret for, at man har lavet noget, der er helt urimeligt, som er nidkært, og som er ufølsomt.

Det vil jeg egentlig bare bede Venstres ordfører om at bekræfte for historieskrivningens skyld.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

I de forhandlinger, der også har været i forrige samling om efterlevelseshjælpen, har Venstre understreget, at den ordning, der eksisterer nu,

ikke er særlig god, og den vil vi være med til at ændre. Det blev også sagt af vores ordfører sidste gang. Så totalt nyt er det her ikke.

Nu har vi mulighed for at ændre det, og vi overholder, hvad vi har sagt; derfor vil vi være med til at ændre det.

Første næstformand (Svend Auken):

Fru Grete Schødts som ordfører.

Grete Schødts (S):

I Socialdemokratiet har vi erkendt, at kravet om tilbagebetaling efter et dødsfald, hvis en pensionist har fået forudbetalt pension og vedkommende dør midt i en måned, er uanstændigt.

Vi tog derfor initiativ til i forbindelse med finanslovforhandlingerne, inden valget blev udskrevet, at indlede drøftelser med forligspartierne. Og jeg skal bare hilse og sige både til socialministeren og til Venstres ordfører, at forligspartierne faktisk var enige om en model, og den model går ganske enkelt ud på, at der ikke skal ske efterbetaling, og at man skal se på ansøgningsskemaets afskaffelse.

Vi er så lidt forundrede, for nu har vi i hele valgkampen hørt masser af Venstrefolk, masser af konservative folk sige, at det skal der ændres på. Når man så læser regeringsgrundlaget, ser man: Næh-næh, næh-næh, det er ikke med i regeringsgrundlaget. Så vigtigt er det dog ikke. Og så lige oven på den ordførertale, som Venstres ordfører her har leveret. Jeg synes, I skulle skamme jer!

KL 17.20

Jeg vil så kun sige til ministeren, til regeringen, at hvis ikke I tager initiativ til, at det her bliver ændret efter de præmisser, som vi havde aftalt inden valget, så tager vi det selv.

I øvrigt tilslutter vi os beslutningsforslaget, hvis det skal være udgangspunktet for, at vi kan få det ændret.

Aase D. Madsen (DF):

Ja, det her er jo spændende. Dansk Folkeparti har i sidste folketingssamling haft dødepakken oppe; vi ville helt afskaffe alle de forfærdelige ting, der ligger i den, men det blev stemt ned.

Her er det Enhedslistens beslutningsforslag, vi skal tage stilling til, og i den anledning kan jeg sige, at det simpelt hen er for sølle. Det er efter Dansk Folkepartis mening alt for vattet, og forslaget er simpelt hen en billig omgang, som ikke retter afgørende op på dødepakkens største problemer, nemlig at der ikke mere automatisk

udbetales 3 måneders efterlevelsespension, og at retten til det dobbelte personfradrag mistes.

Hvorfor skal efterlevende efter en pensionist i dag stilles ringere end f.eks. en efterlevende efter en funktionær, hvor arbejdsgiveren udbetaler 3 måneders løn til den efterlevende ganske automatisk – efter 3 års ansættelse ganske vist, men der er jo mange, der er ansat i 3 år, og det giver tryghed i den første tid efter dødsfaldet. Den tryghed får alle efterlevende efter pensionister ikke med dette beslutningsforslag.

Det er aldeles urimeligt, at flertallet i Folketinget går i så små sko og ikke bare lader den efterlevende være i fred, f.eks. ved at have den økonomiske tryghed i 3 måneder efter dødsfaldet. Det er for ringe.

Efterlevelserspensionen er et folkekrav, hvis man skal dømmе efter de utallige henvendelser, som Dansk Folkeparti har fået om netop denne del af dødepakken, som jeg ikke tror at de småjusteringer, der ligger i dette forslag, lægger op til. Det er ikke dét, folk ønsker.

De nuværende regeringspartier – Venstre og De Konservative – stemte i øvrigt for Dansk Folkepartis forslag om at indføre det dobbelte personfradrag, da Dansk Folkeparti havde dødepakken oppe i Folketinget i foråret 2001.

Jeg har gennemlæst referatet fra førstebehandling af Dansk Folkepartis dødepakkeforslag, og her kommer De Konservatives ordfører, fru Pia Christmas-Møller, med nogle interessante udmeldinger om, at De Konservative eventuelt vil opsigede dele af dødepakkeforliget med virkning fra næste folketingsvalg.

Der er som bekendt afholdt folketingsvalg, oven i købet med den lykkelige udgang, at der nu er et klokkeklart VKO-flertal her i Tinget. Så vi ser da hen til, at vi eventuelt kan få indflydelse på det, som regeringen må og skal komme med i forbindelse med finansloven.

Det er her, Dansk Folkeparti mener, at vi i første omgang har de største muligheder for at få indflydelse på en gennemgribende revision af den dybt uacceptable dødepakke. Men når det er sagt, kommer der jo en dag efter denne, og hvis vi ikke kan komme frem til en løsning, der tilfredsstiller Dansk Folkeparti, har vi ingen fine fornemmelser med hensyn til at tage andre flertalsmuligheder her i Folketinget i betragtning.

Som sagt: Dette forslag er for sølle, selv om det har en revision af tilbagebetalingsreglen, som er fuldstændig vanvittig. I det øjeblik folk får pensionen forudbetalt, skal den tilbagebetales; det er fuldstændig vanvittigt. Så den del af

forslaget er vi da meget positive over for, og det havde vi i øvrigt selv med i vores opretning af dødepakken.

(Kort bemærkning).

Grete Schødt (S):

Det er lige før, jeg beder Folketingets formand om at gribe ind over for udtrykket dødepakken. Det er et udtryk, Dansk Folkeparti har opdyrket. Det er et udtryk, der bliver brugt tit. Jeg synes, at det er uanstændigt. Det handler om efterlevelseshjælp.

Så vil jeg godt spørge fru Aase D. Madsen: Er det forbeholdt folkepensionister at bære sorg og være i økonomisk nød? Hidtil har det kun været folkepensionister, der kunne modtage 3 måneders folkepension efter dødsfaldet. Det var det, nogle af os syntes var uretfærdigt. Er det ikke lige så slemt for efterlønsmodtageren eller den hjemmegående husmor at miste sin ægtefælle? Svaret er jo.

Kl. 17.25

Så vi skal da ikke spole en lovgivning tilbage til noget, der er dårligere, tværtimod skal vi rette op på de skævheder, vi lavede omkring efterlevelseshjælpen og tilbagebetalingen.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Jeg er fuldstændig enig med Socialdemokratiets ordfører. Derfor sagde vi netop også, da vi lavede vores forslag om dødepakken: Vi er villige til at spole tilbage på den måde, at vi tager de nye grupper, der er kommet, med ind og ser, hvad vi kan gøre for dem.

Så spurgte jeg Socialdemokratiets ordfører her fra talerstolen, om Socialdemokratiet, hvis vi stillede ændringsforslag, ville stemme for vores ændringsforslag om at bibeholde de 3 måneders efterlevelseshjælp og alt, hvad der ellers lå i dødepakken. Det fik jeg ikke noget svar på. Der lå immervæk et nettoprovenu på 172 mio. kr. til statskassen, da man lavede dødepakken, og de 172 mio. kr. skal naturligvis føres tilbage til området igen.

Charlotte Dyremose (KF):

Beslutningsforslaget fra Enhedslisten tager fat i to meget centrale problemstillinger.

For det første lægges der op til, at udbetaling af efterlevelseshjælpen skal ske automatisk, og for det andet lægges der op til et stop for tilbagebetalingen af forudbetalt pension til afdøde.

Men hensyn til efterlevelseshjælpen er vi konservative enige med forslagsstillerne i, at det er problematisk, at man i en situation, hvor man netop har mistet sin ægtefælle, skal stå med en ansøgning om efterlevelseshjælp. Jeg giver forslagsstillerne helt ret i, at der skal tages vare på dette problem.

Lad mig dog lige sætte spørgsmålstejn ved, om der kan indføres automatisk efterlevelseshjælp, da udbetalingen jo sker på baggrund af den efterladtes formueforhold og altså oplysninger, som kommunen ikke har adgang til på forhånd.

Dog ser vi hos De Konservative meget gerne, at reglerne ændres, så byrden med at stå for indsamling af informationer og udfyldning af skemaer lettes. Der er her tale om en person, der foruden at være i sorg står med en række praktiske gøremål i forbindelse med begravelse osv.

Tilbagebetalingen af forudbetalt pension har vi konservative gentagne gange kritiseret over for den tidligere regering. Vi mener, at det er et uanstændigt krav, at den efterladte midt i sorgen også skal stå med en ekstra økonomisk belastning. Huslejen skal jo stadig betales, selv om den ene af parterne er afgået ved døden, og der er som bekendt også en del udgifter forbundet med begravelse osv. Vi konservative støtter derfor intentionerne med at få stoppet denne tilbagebetaling.

Alt i alt er vi altså enige med forslagsstillerne i deres intentioner. Men ministeren har lige sagt det, og jeg går også ud fra, at forslagsstillerne er bekendt med, at regeringen allerede har givet udtryk for, at den i forbindelse med forhandlingerne om den kommende finanslov vil foreslå en ændring af reglerne på dette område helt i tråd med den ånd, der ligger i det herværende beslutningsforslag.

Vi konservative betragter derfor forslaget fra Enhedslisten som overflødig og kan af den grund ikke støtte det.

Villy Søvnald (SF):

Forslaget er kort, men udtrykker det, som vi i SF også meget gerne vil, nemlig sikre, at de nuværende regler bliver erstattet af nogle, der er bedre. Jeg synes selv, at det er ekstremt ufølsomt at gå ind lige præcis på det her tidspunkt og lege fordelingspolitik i det omfang, man gør.

Vi har tre ønsker i forhold til de ændringer, der skal laves. Det ene er, at der ikke længere skal ske tilbagebetaling. Det er et af de meget ufølsomme punkter. Det andet er, at man ikke

behøver at søge, men at det her kan laves automatisk, og det tredje er, at vi opgiver de meget indviklede formueregler, der er en del af det her. Vi forhandlede det her, inden valget blev udskrevet, og havde meget gerne allerede dengang medvirket til, at det blev ændret. Det nåede vi som bekendt ikke.

Til gengæld synes jeg, at dagen i dag åbner muligheder, hvis ordene holder i lidt længere tid. Jeg hørte på Dansk Folkeparti, at man vil tilbage til de gamle regler, men det vil man så alligevel ikke helt, fordi efterlønerne skulle have den forbedring, der ligger i de nuværende regler. Og det betyder formentlig, at vi diskuterer en forbedring i størrelsesordenen ca. 300 mio. kr., når Dansk Folkeparti skal til finanslovforhandlinger, bare man lige er opmærksom på det.

Kl. 17.30

Vi er jo ikke på samme måde som Dansk Folkepartis nye venner bundet af et skattestop. Jeg synes, det bliver så spændende at få præsenteret regeringens finanslovudspil, for hver dag koster det ca. 1 mia. kr., når en minister eller et folketingsmedlem fra et af de tre regerende partier åbner munden.

Det kan man til nød gå rundt og gøre, hvis man er villig til at finde indtægter for de ting, man går rundt og lover. Men en regering, der opfører sig så letsindigt med løfter og samtidig binder sig selv fuldstændig på hænder og fødder med et skattestop, får problemer. De problemer vil være ekstremt synlige allerede i starten af februar.

Så kommer det principielt svære valg for Dansk Folkeparti. Det svære valg vil være følgende: Synes vi, det er så rart at blive elsket af den nye regering, at den situation vil vi under ingen omstændigheder udfordre, eller synes vi, det afgørende er, at de løfter, som Dansk Folkeparti har givet med et løfte om, at løfter bliver overholdt, er den linje, vi vil gå? Det bliver et principielt valg for Dansk Folkeparti.

Begge ting kan nemlig ikke lade sig gøre samtidig, og der er vi nogle, der venter med ekstrem stor spænding på, hvilket af de to ben Dansk Folkeparti vil lande på. Men det bliver afklaret, inden vinteren er omme.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Det kan gå så galt!

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Som jeg gjorde det helt klart i beslutningsforslaget om hjemmehjælpen, er det op til Dansk Folkeparti selv at vælge, i hvilken takt og med hvilke finansieringsmuligheder vi ønsker vores forslag gennemført.

Hr. Villy Søvndal er jo nu sendt ud på en ørkenvandring uden indflydelse, og det piner og nager, og det kan jeg godt forstå.

Vi har fået indflydelse. Hr. Villy Søvndal har været med i regeringens parlamentariske grundlag i 9 år – mere eller mindre, i hvert fald i mange år; der lyder vilde protester dernedefra – men har hr. Villy Søvndal fået alle sine egne løfter opfyldt? Har hr. Villy Søvndal dog ikke selv været med til at måtte prioritere?

Med hensyn til dødepakken – ja, det ord siger jeg, for det er gået ind i den danske sprogbrug, og det er ikke Dansk Folkeparti, der har copyright på navnet »dødepakken«, det vil jeg da godt have lov til at sige – så gå ud til ældreorganisationerne og hør, hvad der bliver sagt dér.

Med hensyn til de 400 mio. kr., var hr. Villy Søvndal ikke selv med til at vedtage forslaget om at fjerne 400 mio. kr. fra dette område? Det vil jeg gerne have et svar på.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Jeg tror, fru Aase D. Madsen midt i strømmen kom til at sige en enkelt fejl, nemlig at jeg skulle have været med i regeringens grundlag i 9 år. Det har jeg ikke været alene af den grund, at jeg ikke har siddet i Folketinget i 9 år.

Men jeg har heller ikke været det af en anden grund, nemlig at den daværende regering jo skiftede side nogle gange. Nogle gange lavede den finanslovforlig med SF og Enhedslisten. Da lavede vi, synes jeg, sjove ting på uddannelsesområdet. Vi forbedrede i øvrigt hjemmehjælpen et år med 250 mio. kr., som det måske huskes, og sådan nogle ting.

Men så var der efteråret 1998, hvor man lavede forlig med Venstre og De Konservative, Dansk Folkepartis nye allierede. Det var det efterår, hvor man forringede efterlønnen, skar i dagpengeperioden, indførte de forringede medicintilskud og indførte nogle boligstøtteregler, der var dårligere, på én gang. Fire forringelser på én gang. Det er klart, at når man vælger det, man i gamle dage kaldte dårligt kammeratskab, så ender man jo sådan et sted.

Men det undrer mig, at Dansk Folkeparti mener det her så lidt alvorligt, at man i virkeligheden ikke insisterer på, at det her skal blive til noget, for det var jo det korte af det lange i det, fru Aase D. Madsen sagde.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Er der noget, jeg har fået helt galt i halsen? Var SF ikke selv med til at lave dødepakken? Det var det, jeg spurgte om.

Margrethe Vestager (RV):

De, som har haft lejlighed til at læse det lovprogram, som SR-regeringen lavede før valget, vil vide, at begge de spørgsmål, som er indeholdt i beslutningsforslaget, var sat på den daværende regerings dagsorden. Og som fru Grete Schødt så udmærket har fremstillet det, var vi ganske langt i forhandlingerne om, hvordan man skulle imødekomme de to ændringer, som her efterspørges.

KL 17.35

Derfor kan vi naturligvis fuldt ud tilslutte os beslutningsforslaget og ser meget frem til under udvalgsarbejdet at finde konkrete løsninger på, hvordan det kan gøres, idet vi faktisk var meget langt med at finde en udmærket ordning i forhold til det foreliggende.

I øvrigt må jeg sige, at jeg deler den forventnings glæde, som hr. Villy Søvndal har givet udtryk for i forhold til finanslov 2002. Desværre er det sådan, som jeg tror, de fleste af os herinde vil vide, at forventningens glæde meget tit viser sig at være større end den, der konkret indfinder sig, når gaven pakkes op – men så langt, så godt.

Tove Videbæk (KRF):

Den nuværende lovgivning på det her område – og her vil jeg inkludere hele dødepakken – er simpelt hen uanstændig, uacceptabel, urimelig, umenneskelig og alle andre u-ord. Det sagde vi fra Kristeligt Folkepartis side allerede ved førstebehandlingen af loven om efterlevelseshjælp og tilbagebetaling af forudbetalt pension og de øvrige elementer i dødepakken. Kristeligt Folkeparti stemte klart imod denne pakke og har overhovedet ingen lod eller del i den og vil ikke røre den med en ildtang.

Kristeligt Folkeparti er enig med forslagsstillerne om, at udbetaling af efterlevelseshjælp bør ske automatisk, når nu vi har den lov om efterlevelseshjælp i stedet for efterlevelserspension, og jeg noterer med tilfredshed, at regeringen ved

socialministeren er enig i, at reglerne også skal ændres i forbindelse med tilbagebetaling af pension, som en efterlevende ægtefælle eller samlever har fået.

I Kristeligt Folkeparti noterer vi med tilfredshed og nærmest med glæde på de svageste ældre vegne, at de problemer, som blev skabt med dødepakken, nu skal løses og vil blive løst ifølge regeringen.

Jeg kan, ligesom tidligere ordførere har gjort det, sige, at Kristeligt Folkeparti vil være meget opmærksom på, om regeringen får løst de her problemer nu, ellers har vi selv nogle forslag liggende i skuffen.

Vi er meget positive over for B 5.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Ordføreren for forslagsstillerne, fru Line Barfod.

Line Barfod (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne skal jeg takke for den positive modtagelse, som forslaget har fået. Det glæder mig, at alle er enige i, at de urimelige regler, der blev indført i forbindelse med politiforliget, og som Enhedslisten stemte imod, skal ændres igen.

Det kan så undre mig lidt, at regeringen – Venstre og De Konservative – og Dansk Folkeparti vil lade det være afhængigt af, hvem der fremsætter forslaget, om man støtter det eller ej, men jeg håber, at det ikke skal være afgørende for, at reglerne også bliver ændret.

For Enhedslisten er det afgørende ikke, om det er vores forslag, der bliver vedtaget, eller om det er et fuldstændig tilsvarende forslag fremsat af et andet parti, der bliver vedtaget. Det afgørende for os er, at reglerne bliver ændret, sådan som flere andre også har været inde på.

Ligesom hr. Villy Søvndal kan jeg godt undre mig over, at de forskellige partier, der har været med til at vedtage reglerne i sin tid, nu finder dem så uanstændige. Og det er jo desværre langt de fleste af partierne i Folketinget, der var med til at stemme for dem – herunder også SF.

Der har været talt om spørgsmålet om, hvorvidt man skal have efterlevelseshjælp, eller man skal genindføre den efterpension, der var retstilstanden inden ændringerne. Vi finder det faktisk positivt, at man har udvidet området for, hvem der kan få efterlevelseshjælp, således at også andre end pensionister får efterlevelseshjælp, og det mener vi at man skal fastholde, og det er også det, der ligger i vores forslag.

Så spurgte De Konservatives ordfører, hvordan man automatisk kunne give efterlevelseshjælp, da kommunerne jo ikke automatisk har oplysningerne om formueforhold. I en del tilfælde har kommunerne rent faktisk oplysningerne, fordi folk f.eks. har fået boligstøtte eller har fået anden offentlig støtte, hvor man i forvejen skal oplyse om formueforhold, og her er det i hvert tilfælde ikke noget problem.

Kl. 17.40

Så må vi så se på under udvalgsarbejdet, om man også på andre områder skal sikre, når kommunen automatisk har oplysningerne, at de så også automatisk udbetaler efterlevelseshjælp, og sikre, at det i hvert fald bliver kommunen, der skal være udførende i forhold til at sikre, at folk får efterlevelseshjælp, og at det ikke er den enkelte, der selv skal være opmærksom på, at her er der en mulighed for, at man eventuelt kan få noget hjælp, og så skal finde ud af at udfylde lange ansøgningskemaer osv.

Men vi håber som sagt, at intentionerne i forslaget bliver fulgt op, og at vi får vedtaget indholdet i forslaget, uanset hvem der så kommer til at stå på det forslag, der måtte blive vedtaget, for det, der for os er vigtigt, er, at reglerne bliver ændret, og ikke, om det lige præcis er forslaget i denne udformning, der bliver vedtaget.

Og vi håber så især, at Dansk Folkeparti står ved deres lange agitation for at få ændret reglerne og ikke lader det afhænge af, hvad hr. Anders Fogh Rasmussen accepterer under finanslovforhandlingerne.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Jeg startede med at sige, at forslaget var et sølle forslag, og at det overhovedet ikke levede op til de intentioner, vi har med en genopretning af dødepakken, en tilbagevinding af dødepakken og de 3 måneders automatiske efterlevelsespension. Vi godkender – det sagde jeg helt tydeligt – den tilbageføring af tilbagebetalingsreglen, som sker. Det kan vi acceptere, men resten er alt, alt for sølle.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det er jo meget tydeligt, at vi har nogle meget forskellige principper i partierne. I Enhedslisten har vi et grundlæggende princip om, at vi stemmer imod den mindste forringelse og stemmer

for den mindste forbedring, uanset hvem der fremsætter forslag, og også selv om det kun er en lille forbedring, og også selv om det måtte være et flertal, som vi ellers ikke vil kunne lave det store med.

Jeg håber da, at Dansk Folkeparti, som nu har arbejdet så kraftigt imod de her regler, også vil stemme for den mindste forbedring, også selv om de ikke kan få lov til at gennemføre den store forbedring, de måtte ønske, fordi hr. Anders Fogh Rasmussen ikke mener at kunne finde den nødvendige finansiering til det.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Jeg har gang på gang sagt i debatten, vi har haft om de to beslutningsforslag, at vi for så vidt er ligeglade – i gåseøjne – med, hvilken side af salen vi vedtager vores forslag med, så længe de er gode nok, og vi mener ikke, at dette forslag er godt nok. Men hvis vi kan komme igennem med en lille bid af det, så er det da o.k. for os, men jeg tror, vi får mere ud af det, i det øjeblik vi har pengeposen med. Og pengeposen ligger nu engang i finansloven, og det er dér, vi skal ind og have indflydelse i første omgang.

Bagefter kan vi komme med vores frie forslag, som SF har gjort det, og som alle andre gør det her i salen, men vi skal da ind og se, hvor vi kan få mest for pengene til gavn for de efterlevende, og det mener jeg vi i første omgang kan få hos regeringen.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg gør opmærksom på, at man ikke siger hr. Anders Fogh Rasmussen, men statsministeren.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det skal jeg prøve at vænne mig til.

I forhold til spørgsmålet om finansiering vil jeg endnu en gang gøre opmærksom på, at hvis det skulle være finansieringen, der er det afgørende, vil vi meget gerne hjælpe med at finde den nødvendige finansiering til at sikre, at forslaget kan blive gennemført. Det har i hvert fald ikke tidligere været et problem for Dansk Folkeparti at stille forslag, uanset om man var med til at finansiere dem eller ej.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Fru Aase D. Madsen. Sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Nu har Enhedslistens ordfører jo ikke været så mange år i Folketinget, så Enhedslistens ordfører kan jo nok ikke huske, hvad vi har sagt til alle vore sociale forslag. Når vi har fremlagt nogle forslag, har vi altid sagt, at vi kan finansiere dem.

Den forhenværende socialminister sagde – i starten – hver gang jeg gik på talerstolen: Ja, men hvor skal pengene komme fra? Så vænnede jeg mig til at tage vores finansieringsmuligheder med op på talerstolen, og så sagde jeg: Skal jeg læse op af dem? Og det kan jeg også godt tilbyde til enhver tid, når Dansk Folkeparti kommer med nogle forslag fremover.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Sidste korte bemærkning til fru Line Barfod.

Kl. 17.45

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg vil blot kort gøre opmærksom på, at selv om jeg ikke har været så lang tid i Folketinget, så ved jeg, at vi i Enhedslisten plejer at kunne anvise finansiering på vores forslag, og det har vi selvfølgelig også her.

Som jeg har gjort opmærksom på tidligere, har vi bl.a. anvist, at der ligger mange milliarder og venter på, at man beskatter de multinationale selskaber, og på, at man beskatter nordsøolien. Så det er muligt at tage pengene fra de allerrigeste og ikke fra de allerfattigste, som Dansk Folkeparti går ind for med deres forslag om at skære ned på ulandsbistanden.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 19: Forslag til lov om ændring af lov om daghøjskoler m.v. (Skolemiljø, tilskudsbetingelser, indtægtsdækket virksomhed m.v.).

Af Marianne Jelved (RV), Carsten Hansen (S) og Anne Baastrup (SF) m.fl.
(Fremsat 7/12 2001).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Forslagsstillerne vil med dette lovforslag komme de betrængte daghøjskoler til hjælp ved at fremsætte det lovudkast, som den tidligere regering udarbejdede.

Til trods for, at daghøjskolerne står i en vanskelig situation netop nu, havde den tidligere regering imidlertid ikke så travlt, at den nåede at fremsætte lovforslaget inden udskrivelsen af folketingsvalget den 20. november.

Tilsyneladende har forslagsstillerne nu fået meget travlt, i hvert fald har man ikke givet sig tid til at bearbejde bemærkningerne til lovforslaget, for den tidligere ministers planer for udmøntning af bemyndigelser står i lovforslaget, som om det er den nuværende regerings. Det kan jeg meget klart sige at det er det ikke.

Problemet er, at dette forslag i bedste fald vil være en meget kortsigtet nødhjælp for nogle få skoler. Det vil slet ikke løse de grundlæggende problemer i daghøjskolesektoren.

Jeg kan her nævne problemerne med, at de aktiverende myndigheder, ikke mindst arbejdsformidlingerne, bruger skolerne langt mindre end forudsat. Det skal endda ses på baggrund af den særlige overgangsordning, der gælder for daghøjskolerne. De aktiverende myndigheder har i 2001 til deres rådighed 90 pct. af deres forbrug i 1998 til køb af pladser på daghøjskolerne. Det er vel at mærke penge, som de aktiverende myndigheder ikke kan bruge til noget andet, men alligevel bruger de ikke alle pengene.

Har forslagsstillerne overvejet, hvad det vil føre til i de kommende år, hvor overgangsordningen nedtrappes til henholdsvis 80, 60 og 30 pct.? Meget tyder på, at daghøjskolerne ikke i tilstrækkelig grad er orienterede mod at få de aktiverede i beskæftigelse. Jeg frygter derfor, at forslaget i stedet for at hjælpe skolerne vil forsinke løsningen af de reelle problemer.